

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. II. An reconventini locus sit in causa spoliationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

conveniendò criminaliter, majus crimen obiciat, aut suum, suorumque injuriam persequatur, *L. neganda. 19. ff. de his, qui accusare non possunt. L. 2. §. Sed et si, ff. de judiciis: non civiliter*; quia civilis actio criminali jure postponitur, *L. Adulterii. 33. C. ad Leg. Jul. L. fin. C. de Ordin. judic.*

559. Not. 2. cum num. præced. dicimus; Reum conventum *criminaliter*, posse Actorem quoque reconvenire criminaliter; debere intelligi, si Judex conventionis sit competens Actoris, seu Accusatoris; non autem secus; quia, ut diximus n. 557. Accusans non elegit alienum Judicem *sponte suâ*, sed necessitate boni communis, vel suæ injuriæ. Aliud est de Reo *civiliter* convento; tunc enim ei licebit; Actorem etiam pendente judicio civili reconvenire criminaliter non modò in causa diversa à causa conventionis; quam descendente ab illa (ut si eum accuset de falsis testibus, aut instrumentis in ea productis) sed eo casu judicium hoc criminale præfertur civili, & prius finiendum est, ut diximus num. præced.

§. II.

An reconventioni locus sit in causa spoliationis.

560. **D**E hoc agitur *c. fin. de ordine cognit.* ubi Gregorius IX. sic loquitur: *Super spoliatione conventus, adversus restitutionem petentem non est (nisi super quaestione spoliationis) sè eum reconveniat, audiendus. Cum restitutionis petitio in hoc privilegiata noscatur, ut ipsam intentans non cogatur ante restitutionem spoliatoribus respondere. Quanquam ab agendo (spoliatione ab eis in modum exceptionis propositâ) repellatur.*

561. Ex hoc textu habetur, quòd si spoliatus agat in judicio possessorio contra spoliatorem, ut sibi res ablata restituatur; Reus conventus non audiatur, licet Actorem velit reconvenire super petitione alicujus rei, nisi reconveniat eum super alia spoliatione; quia judicium possessorium *Unde vi*, seu *recuperanda* possessionis, atque adeò petitio restitutionis in hoc est privilegiata, ut, qui eam intentat, non te-

neatur respondere Reo convento, antequam fiat rei ablata restitutio, licet Reus conventus possit illi opponere exceptionem alterius spoli, & sic eum ab agendo repellere; ita *c. fin. pro intelligendo.*

Not. 1. quòd Reus conventus in causa spoli ab ipso facti dupliciter possit vicissim in judicio Actori opponere spoliationem ab Actore factam: primò, si Actori commissam spoliationem ab ipso opponat per *modum exceptionis*; secundo, si per *modum actionis*, seu reconventionis; ut patet ex *c. cum dilectus. 2. de ord. cognit.* ibi: *Nos autem distinguendum esse credimus, utrum spoliationis quaestio sit objecta in modum actionis ad restitutionem petendam; an in forma exceptionis, ad intentionem adversarii repellendam?*

Not. 2. si Reus vicissim spoliationem commissam opponat per *modum actionis*, fore mutuas petitiones; consequenter utramque causam in judicium deductam debere unâ eademque sententiâ terminari; sic tamen, ut causa spoli ab Actore proposita tractetur prius; sic Innocentius III. in eod. textu, c. 2. ibi: *cum ea, in modum actionis proposita, intelligantur mutuae petitiones, sese tanquam diverse minime contingentes: ac per hoc juxta regulam juris (quâ dicitur, qui prior appellat, prior agat) quæ prius esset proposita; prius foret tractanda: quanquam in idem judicium ambae deductæ, vicissimque tractatae, simul essent eadem sententiâ terminandæ.*

Not. 3. si Actori in causa spoliationis à Reo per *modum actionis* opponatur vicissim spoliatio ab Actore commissâ, Actorem; probata sua actione (nimirum *spoliatione* sibi factâ) simpliciter; & absolute restituendum esse; licet non probaverit *proprietatem*; nec obesse reconventionem Rei; quia cum hæc reconventio sit actio, & actio tendat ad acquirendum, propter factam à Reo reconventionem, seu mutuam petitionem, non est repellendus; sed, ut dictum est, purè restituendus; quia spoliatus ante omnia est restituendus, *c. Ex literis. 5. de restitut. spoliat.*

Not. 4.

565. Not. 4. si Actori in causa spoliationis à Reo per modum exceptionis opponatur vicissim spoliatio contra Reum ab Actore commissa; excipientem prius audiendum, & exceptione probata, non obligatum iri ad respondendum Actori; ita textus cit. c. 2. ibi: *sed quoniam questio illa fuit ab eisdem nobilibus tantum in modum exceptionis objecta: interloquendo pronunciamus, ut probationes eorum super ipsa exceptione primitus audirentur, & eà probatà legitime, Abbati non cogentur respondere super petitionibus memoratis, donec restituerentur ab ipso: cum spoliatori spoliatus, ante restitutionem non cogatur ullatenus respondere.*

566. Quæres, an Reus probata exceptione, & consequenter Actore ab agendo repulso, sit restituendus in tali casu? Resp. ad hoc dari responsum in dict. c. 2. §. Verum, ibi: *verum spoliatio in modum exceptionis tantum probatà, non est per hoc restitutio faciendâ; quod intellige, non esse faciendam per Judicem imponendo sententialem restitutionem; cum, ut supponit casus, Reus opponendo Actori exceptionem spoliationis ab ipso factæ, nihil petierit (exceptio enim est solum actionis exclusio) Judex autem non tenetur adjudicare petitionem nihil petenti: Dixi per Judicem; nam secus est per Actorem, si velit prosequi suam actionem; nam aliàs in hoc casu propositæ contra illum, ac probatæ spoliationis manet ab agendo suspensus, dum Reo per ipsum restitutio fiat, ut ex ipso textu constat.*

§. III.

An reconventioni sit locus in causa appellationis?

567. **Q**uestio procedit de appellatione judiciali; nam de extrajudiciali affirmat Pirhing, de mutuis petitionibus, numer. 16. quòd in tali casu Judex principaliter adestur; loquendo autem de judiciali, ubi, in prima instantia victus, appellat, suadetur negativâ, nimirum non concedi Victori reconventionem appellantis. 1. ex L. 2. §. 1. ff. Tom. II.

de Judiciis, ibi: ei quoque, qui ipse provocavit, non imponitur necessitas intra tempora provocationis exercenda Roma, vel alio loco, ubi Provocatio exercetur, aliis pulsantibus respondere. 2. ex L. 13. ff. quibus ex causis in possess. eatur, ibi: ad cognitionem Imperatorum à Praside provincia remissus, etsi in ceteris litibus Roma defendere se non cogitur, tamen in provincia defendendus est.

Rationem reddit Bartolus in Authent. & consequenter n. 15. quòd in casu, quo Actor non eligit sponte Judicem, sed quadam necessitate inductus, non possit reconveniri eotam eodem Judice, quem non tam probavit, quàm coactè ei se subjecit, ut cessante ratione cit. L. 14. in causa appellationis, ob necessitatem saltem causativam, ex injuria, quam sibi persuadet appellans illatam per sententiam primam, cessare etiam debeat ejus decisio; quam rationem & sequitur Lanfrancus in Clement. Sape num. 67. de verb. signif.

Magis tamen placet, quam reddit 569. Haunoldus tom. 5. de jure, & just. tr. 3. num. 366. quia Judex appellationis unicè ad hoc eligitur, ut judicet super sententia Judicis in prima instantia, ut eam vel approbet, vel reformet; adeoque, quia causa reconventionis spectaret potius ad Judicem primæ instantiæ, coram quo conveniendus esset appellans extra casum appellationis, ideo Judex appellationis non debet se immiscere. Hanc rationem etiam assignat Gonzalez in c. 1. h. r. num. 10. dicens, reconventioni non esse locum, ubi non est actio; sed coram Judice appellationis non est actio; cum appellans non agat, nec aliquod jus persequatur; sed tantum conquatur de iniquitate sententiæ Judicis à quo.

Dices: si locus est reconventioni 570. etiam coram Judice ordinario; erit ei quoque locus coram Judice appellationis; nam. 1. Judex appellationis est Judex ordinarius; 2. Judex appellationis succedit in locum Judicis à quo per L. Tutor, ff. de Usur. Raynutius, de testa-